

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๑/๒๕๕๓

วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณี นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีคำร้องลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณี นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวีระกร คำประกอบ) ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๓๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ จึงเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๐) และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) และมาตรา ๒๕๒ โดยต้องยื่นในกรณีเข้ารับตำแหน่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง กรณีนี้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๗ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาล บัญญัติให้

คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จึงถือได้ว่า เป็นการดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ โดยถือวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นวันเริ่มต้นการเข้ารับตำแหน่งสำหรับข้าราชการการเมืองตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรี และที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๐) และมาตรา ๑๐ (๔) บัญญัติเกี่ยวกับการออกจากตำแหน่งไว้เมื่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งออกจากตำแหน่ง ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งได้ออกไปตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อน และถือเป็นการดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ย่อมถือว่าข้าราชการการเมืองดังกล่าวเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้เช่นกัน โดยถือวันเข้ารับตำแหน่ง คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เมื่อพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และเมื่อพ้นจากตำแหน่งเป็นเวลาหนึ่งปี คือ ภายในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แต่ปรากฏว่าผู้ถูกร้อง ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อพิสูจน์เจตนาของผู้ถูกร้องในกรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบรวม ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๓๗๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและให้ชี้แจงข้อเท็จจริงตามหนังสือ โดยผู้ถูกร้องตอบมาตามหนังสือลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ สรุปความว่า ได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้รับแจ้งว่า จะยื่นหรือไม่ยื่นก็ได้ เพราะเป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่างรัฐธรรมนูญฉบับก่อนกับฉบับปัจจุบัน ประกอบกับผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดนครสวรรค์ด้วย ได้รับการชี้แจงในลักษณะเดียวกัน จึงเชื่อว่ารัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๑ (๕) และ (๖) คงมีเจตนารมณ์เหมือนกัน แต่หากจำเป็นจะต้องยื่นก็พร้อมที่จะยื่นภายใน ๓๐ วัน

ครั้งที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๑๑๘๗ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ขอให้ดำเนินการให้ถูกต้องโดยด่วน ซึ่งผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แจ้งว่าอยู่ในระหว่างรวบรวมเอกสารหลักฐานและจะดำเนินการโดยด่วน

ครั้งที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๑๑๕๘ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ เดือนให้
ผู้ถูกร้องดำเนินการให้ถูกต้องโดยด่วน

ครั้งที่ ๔ ตามหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๒.๑๐/๓๕๐๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
ขอให้ผู้ถูกร้องดำเนินการให้ถูกต้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว
จะถือว่าผู้ถูกร้องไม่มีกรณีที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงใดๆ

ปรากฏว่าผู้ถูกร้อง ไม่ติดต่อชี้แจงข้อเท็จจริงและไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
และเอกสารประกอบแต่อย่างใดทั้งสิ้น

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม
ครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๒ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาล
รัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด
ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสผู้เกี่ยวข้องแถลงหรือชี้แจงก่อนการวินิจฉัยชี้ขาด โดยการออกนั่งพิจารณา
เพื่อรับฟังคำแถลงของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

ผู้ร้องแถลงยืนยันข้อเท็จจริงตามคำร้อง

ผู้ถูกร้องแถลงสรุปได้ว่า เหตุที่ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบ เพราะผู้ถูกร้องมีความสับสนในช่วงคาบเกี่ยวระหว่างการใช้บังคับรัฐธรรมนูญฉบับก่อน
กับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โดยการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ
หลังจากพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งในขณะนั้นกำลังประสบปัญหา
ทางเศรษฐกิจอันอาจส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนของทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ มิได้มีเจตนาที่จะ
ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบแต่อย่างใด

ข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่า
ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสาร
ประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ ให้ผู้ถูกร้องชี้แจง

ข้อเท็จจริง ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ว่า ได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้รับแจ้งว่า จะยื่นหรือไม่ยื่นก็ได้ เพราะเป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่าง
รัฐธรรมนูญฉบับก่อนกับฉบับปัจจุบัน แต่หากจำเป็นจะต้องแสดงก็พร้อมจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินภายในสามสิบวัน เมื่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้อง
โดยด่วน ซึ่งผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แจ้งว่า อยู่ในระหว่างรวบรวมเอกสาร
และหลักฐานและจะดำเนินการโดยด่วนนั้น กรณียอมแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องทราบว่า มีหน้าที่ยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหนังสือลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และ ๑๒ พฤศจิกายน
๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องโดยด่วน
แต่ผู้ถูกร้องกลับไม่ติดต่อชี้แจงข้อเท็จจริงและไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบแต่อย่างใด กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา ผู้ถูกร้อง
จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑
มาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๕๕

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายโกเมน กัทรภิมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายชัยอนันต์ สมุทวณิช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เถลิมนิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจินดา ยงสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอนันต์ เกตุวงศ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ